

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den xxx
K(2009) yyy

UTKAST

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr .../...

av den ...

om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn

UTKAST

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr .../..

av den ...

om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 19/65 av den 2 mars 1965 om tillämpning av artikel 85.3 i fördraget på vissa kategorier av avtal och samordnade förfaranden¹ inom luftfartssektorn, och särskilt artikel 1,

efter att ha offentliggjort ett utkast till denna förordning²,

efter samråd med rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor, och

av följande skäl:

- (1) Förordning nr 19/65/EEG ger kommissionen befogenhet att genom förordning tillämpa artikel 101.3 i fördraget på vissa grupper av vertikala avtal och motsvarande samordnade förfaranden som omfattas av artikel 101.1. Gruppundantagsförordningar är tillämpliga på vertikala avtal som innehåller vissa bestämmelser och uppfyller vissa villkor. De kan vara allmänna eller avsedda för en specifik sektor.
- (2) Kommissionen har avgränsat en grupp vertikala avtal som den anser normalt uppfyller villkoren i artikel 101.3 och därför antagit kommissionens förordning (EG) nr XXX/2010 av den xx 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden³, som ersätter kommissionens förordning (EG) nr 2790/1999 av den 22 december 1999⁴.
- (3) Motorfordonssektorn, som omfattar både personbilar och nyttofordon, har sedan 1985 omfattats av särskilda gruppundantagsförordningar, varav den senaste är kommissionens förordning (EG) nr 1400/2002 av den 31 juli 2002 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn⁵. Förordning (EG) nr 2790/1999 är inte tillämplig på

---

¹ EGT L 36, 6.3.1965, s. 533/65.

² EUT C, s. x.

³ Referens.

⁴ EGT L 336, 29.12.1999, s. 21.

⁵ EGT L 203, 1.8.2002, s. 30.

vertikala avtal vars innehåll omfattas av någon annan gruppundantagsförordning. Motorfordonssektorn föll därför utanför tillämpningsområdet för den förordningen.

- (4) Förordning (EG) nr 1400/2002 löper ut den 31 maj 2010. Motorfordonssektorn bör dock fortsatt dra nytta av ett gruppundantag för att förenkla de berörda företagens administration och minska deras efterlevnadskostnader, samtidigt som man säkrar en verksam övervakning av marknaderna i överensstämmelse med artikel 103.2 b i fördraget.
- (5) De erfarenheter som sedan 2002 vunnits angående återförsäljning av nya motorfordon samt tillhandahållande av reservdelar och eftermarknadsservice för motorfordon gör det möjligt att fastställa en grupp av vertikala avtal inom motorfordonssektorn som normalt kan anses uppfylla de villkor som anges i artikel 101.3 i fördraget.
- (6) Gruppen omfattar vertikala avtal om inköp, försäljning eller återförsäljning av nya motorfordon, vertikala avtal om inköp, försäljning eller återförsäljning av reservdelar för motorfordon och vertikala avtal om inköp eller försäljning av reparations- och underhållstjänster för sådana fordon, om dessa avtal ingås mellan icke konkurrerande företag, mellan vissa konkurrenter eller av vissa sammanslutningar av detaljister eller reparatörer. Gruppen omfattar även vertikala avtal som innehåller kompletterande bestämmelser om överlåtelse eller användning av immateriella rättigheter. Begreppet ”vertikala avtal” bör definieras i enlighet därmed så att det omfattar både sådana avtal och motsvarande samordnade förfaranden.
- (7) Vertikala avtal inom den grupp som avgränsas ovan kan öka den ekonomiska effektiviteten inom en produktions- eller distributionskedja genom att möjliggöra bättre samordning mellan deltagande företag. Avtalen kan i all synnerhet få ner parternas transaktions- och distributionskostnader och optimera deras investerings- och försäljningsnivåer.
- (8) Sannolikheten för att sådana effektivitetsfrämjande effekter uppväger de konkurrenshämmande effekter som kan uppstå till följd av begränsningar i vertikala avtal är beroende av de berörda företagens marknadsinflytande och därför av i vilken utsträckning dessa företag är konkurrensutsatta av andra varu- eller tjänsteleverantörer som köparen betraktar som likvärdiga eller utbytbara med tanke på produkternas egenskaper, pris och avsedda användning. Vertikala avtal som innehåller begränsningar som sannolikt kommer att inskränka konkurrensen och skada konsumenterna, eller som inte är oumbärliga för att uppnå de ovan nämnda positiva effekterna, bör vidare uteslutas från gruppundantaget.
- (9) För att avgränsa det lämpliga tillämpningsområdet för en gruppundantagsförordning måste kommissionen ta hänsyn till konkurrensförhållandena i den aktuella sektorn. Av en grundlig övervakning av motorfordonssektorn⁶ framgick att en distinktion härvidlag bör göras mellan avtal om återförsäljning av nya motorfordon och avtal om reparations- och underhållstjänster samt återförsäljning av reservdelar.

---

⁶ Se utvärderingsrapporten om verkan av kommissionens förordning (EG) nr 1400/2002 av den 28 maj 2008 och kommissionens meddelande Den framtida konkurrensrättsliga ramen för motorfordonssektorn av den 22 juli 2009 (KOM(2009) 388).

- (10) Vad beträffar återförsäljningen av nya motorfordon förefaller inte några betydande konkurrensbrister finnas som skulle särskilja denna sektor från andra ekonomiska sektorer och som skulle kunna föranleda andra och strängare regler än de i kommissionens förordning (EG) XXX/2010. Begränsningen avseende marknadsandelar, att vissa vertikala avtal inte beviljas undantag samt villkoren i den förordningen säkerställer normalt att vertikala avtal om återförsäljning av nya motorfordon överensstämmer med kraven i artikel 101.3 i fördraget. Sådana avtal skulle därför omfattas av det undantag som beviljades genom förordning (EG) nr XXX/2010, förutsatt att alla villkoren i den är uppfyllda.
- (11) Beträffande avtal om återförsäljning av reservdelar och om reparations- och underhållstjänster bör vissa specifika särdrag på fordonseftermarknaden beaktas. De erfarenheter som kommissionen har vunnit vid sin tillämpning av förordning (EG) nr 1400/2002 visar främst att prisökningar på enskilda reparationsarbeten endast delvis avspeglas i moderna bilars ökade tillförlitlighet och förlängda serviceintervaller. De sistnämnda trenderna sammanhänger med den tekniska utvecklingen och med att de fordonskomponenter som fordonstillverkare köper av leverantörer av originalutrustning blir alltmer komplicerade och tillförlitliga. Sådana leverantörer säljer sina produkter som reservdelar på eftermarknaden både via fordonstillverkarnas nätverk av auktoriserade reparatörer och via oberoende kanaler, varvid de därigenom utgör en viktig konkurrensfaktor på fordonseftermarknaden. De kostnader som europeiska konsumenterna i genomsnitt betalar för fordonsreparations- och underhållstjänster utgör en mycket hög andel av de sammanlagda konsumentutgifterna för motorfordon.
- (12) Konkurrensvillkoren på fordonseftermarknaden står också i direkt samband dels med den allmänna säkerheten, eftersom det kan vara farligt att köra fordonen om de har reparerats på felaktigt sätt, och dels med folkhälsan och miljön på grund av utsläpp av koldioxid och andra föroreningar som fordrar regelbundet underhåll av fordonen.
- (13) I den mån en separat eftermarknad kan avgränsas sammanhänger den effektiva konkurrensen på marknaderna för inköp och försäljning av reservdelar samt tillhandahållandet av reparations- och underhållstjänster för motorfordon med graden av ömsesidig konkurrenspåverkan mellan auktoriserade reparatörer som verkar inom ett reparationsnätverk etablerat direkt eller indirekt av fordonstillverkare, samt mellan medlemmarna i sådana nätverk och oberoende aktörer, bl.a. oberoende reservdelsleverantörer och reparatörer.
- (14) Med hänsyn tagen till dessa särdrag är reglerna i kommissionens förordning (EG) XXX/2010 nödvändiga men inte tillräckliga för att se till att nyttan av undantaget endast förbehålls de vertikala avtal om återförsäljning av reservdelar och om reparations- och underhållstjänster som med tillräcklig säkerhet kan antas uppfylla villkoren i artikel 101.3 i fördraget.
- (15) Vertikala avtal om återförsäljning av reservdelar och om reparations- och underhållstjänster bör dra nytta av ett gruppundantag bara om de, förutom villkoren för undantag i kommissionens förordning (EG) XXX/2010, uppfyller de strängare krav som gäller för vissa typer av allvarligt konkurrenshämmande begränsningar som kan inskränka leveranserna av reservdelar på fordonseftermarknaden.

- (16) Gruppundantaget bör särskilt inte omfatta avtal som begränsar möjligheterna för medlemmar i en fordonstillverkares selektiva distributionssystem att sälja reservdelar till oberoende reparatörer, som använder dem för att tillhandahålla reparations- eller underhållstjänster. Utan tillgång till sådana reservdelar skulle oberoende reparatörer effektivt inte kunna konkurrera med auktoriserade reparatörer, eftersom de inte skulle kunna tillhandahålla konsumenterna den höga kvalitet på servicen som bidrar till att motorfordon fungerar säkert och tillförlitligt.
- (17) För att konkurrensen på reparations- och underhållsmarknaderna ska bli effektiv och reparatörerna ska kunna erbjuda slutanvändarna reservdelar från olika konkurrenter bör undantaget vidare inte omfatta vertikala avtal som, även om de rättar sig efter förordning XXX/2010, icke desto mindre begränsar en reservdelstillverkares möjligheter att sälja sådana delar till auktoriserade reparatörer inom en fordonstillverkares distributionssystem, oberoende återförsäljare av reservdelar, oberoende reparatörer eller slutanvändare. Detta påverkar inte reservdelstillverkarnas civilrättsliga ansvar, eller fordonstillverkarnas förmåga att kräva att auktoriserade reparatörer inom deras egna distributionssystem endast ska använda reservdelar som har samma kvalitet som de komponenter som används vid monteringen av ett visst motorfordon. Med tanke på fordonstillverkarnas direkta avtalsfästa roll vid reparationer som täcks av garanti, vid kostnadsfri service och återkallelse av fordon, bör undantaget dessutom omfatta avtal som innefattar en skyldighet för auktoriserade reparatörer att bara använda reservdelar som fordonstillverkaren levererar för dessa reparationer.
- (18) För att auktoriserade och oberoende reparatörer och slutanvändare ska kunna identifiera en tillverkare av motorfordonskomponenter eller reservdelar och välja mellan konkurrerande reservdelar, bör undantaget dessutom inte omfatta avtal genom vilka en tillverkare av motorfordon begränsar möjligheterna för en tillverkare av komponenter eller originalreservdelar att på dessa reservdelar effektivt och synligt placera sitt varumärke eller sin logotyp.
- (19) För att ge samtliga aktörer tid att anpassa de vertikala avtal som är förenliga med förordning (EG) nr 1400/2002 förlängs lämpligen giltighetstiden för den förordningens bestämmelser angående vertikala avtal om inköp, försäljning och återförsäljning av nya motorfordon fram till den 31 maj 2013. Vad beträffar vertikala avtal om återförsäljning av reservdelar och för reparations- och underhållstjänster bör föreliggande förordning tillämpas från och med den 1 juni 2010 för att fortsatt sörja för tillräckligt skydd av konkurrensen på fordonseftermarknaderna.
- (20) Denna förordning inskränker inte tillämpningen av artikel 102 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1 *Definitioner*

1. I denna förordning avses med
  - (a) *auktoriserad reparatör*: den som tillhandahåller reparations- och underhållstjänster för motorfordon och är verksam inom det distributionssystem som en leverantör av motorfordon har inrättat.
  - (b) *oberoende reparatör*: den som tillhandahåller reparations- och underhållstjänster för motorfordon, men som inte är verksam inom det distributionssystem som inrättats av leverantören av de motorfordon för vilken den oberoende reparatören tillhandahåller reparationer eller underhåll. En auktoriserad reparatör inom en viss leverantörs distributionssystem ska anses vara oberoende reparatör enligt denna förordning, i den mån som han tillhandahåller reparations- eller underhållstjänster för motorfordon beträffande vilka han inte ingår i den ifrågavarande leverantörens distributionssystem.
  - (c) *motorfordon*: ett självgående fordon försett med tre eller flera hjul avsett att användas på allmänna vägar.
  - (d) *reservdelar*: varor som ska monteras i eller på ett motorfordon för att ersätta komponenter i det fordonet, däribland smörjmedel som är nödvändiga för nyttjande av ett motorfordon, utom bränsle.
  - (e) *selektivt distributionssystem*: ett distributionssystem där leverantören åtar sig att, antingen direkt eller indirekt, sälja avtalade varor eller tjänster endast till återförsäljare som valts ut på grundval av särskilda kriterier och där dessa återförsäljare åtar sig att inte sälja dessa varor eller tjänster till icke auktoriserade återförsäljare.
  - (f) *konkurrerande företag*: faktiska eller potentiella leverantörer på samma produktmarknad. Produktmarknaden omfattar varor eller tjänster som med hänsyn till sina egenskaper, pris och avsedd användning av köparen betraktas som likvärdiga med eller utbytbara med de avtalade varorna eller tjänsterna.
2. I denna förordning avses med "företag", "leverantör" och "köpare" även deras respektive anknutna företag.

anknutna företag är:

  - (a) företag i vilka en avtalspart direkt eller indirekt
    - (i) har befogenhet att utöva mer än hälften av rösträttigheterna, eller
    - (ii) har rätt att utse mer än hälften av ledamöterna i styrelsen, direktionen eller organ som rättsligt företräder företagen, eller
    - (iii) har rätt att leda företagets verksamhet.

- (b) Företag som direkt eller indirekt gentemot en avtalspart har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a.
- (c) Företag i vilka ett företag som avses i led b direkt eller indirekt har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a.
- (d) Företag i vilka en avtalspart tillsammans med en eller fler av de företag som avses i led a, b eller c eller i vilka två eller fler av dessa företag gemensamt har de rättigheter eller befogenheter som anges i led a.
- (e) Företag där de rättigheter eller befogenheter som anges i led a gemensamt innehas av:
  - (i) avtalsparter eller dessas respektive anknutna företag som anges i leden a–d, eller
  - (ii) en eller flera avtalsparter eller en eller flera av dessas anknutna företag som anges i leden a–d, samt en eller flera tredje parter.

Vertikala avtal om inköp, försäljning eller återförsäljning av nya motorfordon

Artikel 2

Tillämpning av förordning (EG) nr 1400/2002

I enlighet med artikel 101.3 i fördraget förklaras härmed att från och med den 1 juni 2010 till och med den 31 maj 2013 ska artikel 101.1 i fördraget inte vara tillämplig på avtal eller samordnade förfaranden som har ingåtts mellan två eller fler företag som inom ramen för avtalet är verksamma i olika led i produktions- eller distributionskedjan, och som avser villkoren enligt vilka parterna kan köpa, sälja eller återförsälja nya motorfordon. Detta ska gälla under förutsättning att kraven för undantag är uppfyllda enligt förordning (EG) nr 1400/2002 specifikt vad avser vertikala avtal om inköp, försäljning eller återförsäljning av nya fordon.

Artikel 3

Tillämpning av förordning (EG) nr XXX/2010

Från och med den 1 juni 2013 ska vertikala avtal om inköp, försäljning eller återförsäljning av nya motorfordon omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EG) nr XXX/2010.

Vertikala avtal om eftermarknaden

Artikel 4

Undantag

1. Enligt artikel 101.3 i fördraget, och om inte något annat följer av denna förordning, förklaras härmed att artikel 101.1 inte ska tillämpas på avtal eller samordnade förfaranden som ingås mellan två eller flera företag som vart och ett, inom ramen för avtalet, är verksamt i olika led i produktions- eller återförsäljningskedjan, och som avser de villkor enligt vilka parterna kan köpa, sälja eller återförsälja reservdelar till

motorfordon eller reparations- och underhållstjänster för motorfordon ("vertikala avtal"), om dessa avtal uppfyller kraven för undantag enligt kommissionens förordning (EG) nr xxx/2010 och inte innehåller några av de särskilt allvarliga begränsningar som anges i artikel 5 i föreliggande förordning.

Detta undantag ska gälla i den mån som dessa avtal innehåller konkurrensbegränsningar som faller under artikel 101.1 ("vertikala begränsningar").

2. Undantaget i punkt 1 ska endast tillämpas på vertikala avtal mellan en sammanslutning av företag och dess medlemmar, eller mellan en sådan sammanslutning och dess leverantörer, om alla medlemmar är detaljister, och om ingen enskild medlem i sammanslutningen, tillsammans med dess anknutna företag, har en sammanlagd årsomsättning som överstiger 50 miljoner euro. Vertikala avtal som ingår av sådana sammanslutningar ska omfattas av denna förordning utan att tillämpningen av artikel 101 påverkas ifråga om horisontella avtal som ingåtts mellan medlemmarna i sammanslutningen eller med avseende på beslut fattade av sammanslutningen.
3. Undantaget i punkt 1 ska tillämpas på vertikala avtal som innehåller bestämmelser om överlåtelse till köparen av immateriella rättigheter eller köparens användning av dessa, under förutsättning att dessa bestämmelser inte utgör avtalens primära syfte och att de direkt avser användning, försäljning eller återförsäljning av varor eller tjänster av köparen eller dennes kunder. Undantaget ska inte vara tillämpligt om dessa bestämmelser innehåller konkurrensbegränsningar, vad avser avtalade varor eller tjänster, som har samma syfte eller verkningar som sådana vertikala begränsningar som inte är undantagna enligt denna förordning.
4. Undantaget i punkt 1 ska inte tillämpas på vertikala avtal som ingår mellan konkurrerande företag. Det ska dock tillämpas när konkurrerande företag ingår ett icke-ömsesidigt vertikalt avtal och
  - (a) leverantören är tillverkare och återförsäljare av varor medan köparen är en återförsäljare som inte konkurrerar i tillverkningsledet, eller
  - (b) leverantören tillhandahåller tjänster i flera handelsled, medan köparen tillhandahåller sina varor eller tjänster i detaljistledet men inte tillhandahåller konkurrerande tjänster i det handelsled där han köper de avtalade tjänsterna.

Artikel 5 *Särskilt allvarliga begränsningar*

Undantaget i artikel 4 ska inte tillämpas på vertikala avtal som direkt eller indirekt, ensamt eller i kombination med andra faktorer som parterna kontrollerar, har följande syfte:

- (a) Begränsningar av försäljningen av reservdelar för motorfordon av medlemmar inom ett selektivt distributionssystem till oberoende reparatörer som använder dessa delar för reparation och underhåll av motorfordon.
- (b) Begränsningar som avtalats mellan en leverantör av reservdelar, reparationsverktyg eller felsökningsutrustning eller annan utrustning och en tillverkare av motorfordon, av leverantörens möjligheter att sälja dessa varor eller tjänster till auktoriserade eller

oberoende återförsäljare eller till auktoriserade eller oberoende reparatörer eller slutanvändare.

- (c) Begränsningar, som avtalats mellan en tillverkare av motorfordon som använder komponenter i den första monteringen av motorfordon och leverantören av ifrågavarande komponenter, av den sistnämndas möjligheter att faktiskt och väl synligt placera sitt varumärke eller sin logotyp på de levererade komponenterna eller reservdelarna.

Artikel 6
Övervakning och utvärderingsrapport

Kommissionen ska övervaka hur denna förordning fungerar för att kunna utarbeta en rapport om detta senast den 31 maj 2018 med särskild hänsyn till villkoren i artikel 101.3.

Artikel 7
Giltighetsperiod

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2010.

Den ska upphöra att gälla den 31 maj 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På kommissionens vägnar